

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 16 czerwca 1922 r.

o adwokaturze w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na mocy ust. 1 art. 36 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. № 73 poz. 497), w brzmieniu art. 1 ustawy z dnia 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. № 85 poz. 608) w związku z ustępem ostatnim art. 40 powołanej Ustawy Konstytucyjnej w brzmieniu art. 2 ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 69 poz. 449) stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką Województwa Śląskiego co następuje:

Art. 1. Niemiecka ordynacja adwokacka z dnia 1 lipca 1878 r. (Dz. U. Rz. z r. 1878 str. 177; z roku 1910 str. 772) ulega następującym zmianom:

1. § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Do adwokatury w górnośląskiej części Województwa Śląskiego może być dopuszczony tylko obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, który po myśli niemieckiej ustawy o ustroju sądownictwa uzyskał uzdolnienie do piastowania urzędu sędziowskiego”.

2. § 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„O wniosku o dopuszczenie rozstrzyga Minister Sprawiedliwości.

Przed rozstrzygnięciem należy zasięgać opinii Wydziału Izby Adwokackiej i prezesa sądu apelacyjnego.

We wniosku o dopuszczenie należy wymienić miejscowość, w której wnioskodawca zamierza zamieszkać”.

3. Ustępy pierwszy i drugi § 4 otrzymują brzmienie następujące:

„Kto posiada w myśl § 1 uzdolnienie do sprawowania zawodu adwokackiego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, musi być na swój wniosek dopuszczony także do wykonywania tego zawodu.

„Prawników jednak, którzy wedle przepisów, obowiązujących w b. zaborze rosyjskim, nabyli kwalifikacje na sędziego lub adwokata, albo którzy wedle przepisów, obowiązujących w b. zaborze austriackim, w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego,

lub w b. Bośni i Hercegowinie, nabyli kwalifikacje na sędziego, adwokata lub notariusza, należy do wykonywania zawodu adwokackiego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego dopuścić dopiero wtedy, gdy conajmniej przez jeden rok byli tamże czynni jako sędziowie”.

4. W § 5 dodaje się jako liczbę 7 przepis następujący:

„7) jeżeli wnioskodawca, należący do prawników, wymienionych w ustępie drugim § 4, nie był conajmniej przez jeden rok czynnym w górnośląskiej części Województwa Śląskiego jako sędzia”.

5. § 6 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wnioskowi o dopuszczenie można odmówić:

- 1) jeżeli wnioskodawca po uzyskaniu uzdolnienia do wykonywania zawodu adwokackiego przez trzy lata nie był dopuszczonym do wykonywania tego zawodu, ani nie piastował urzędu państwowego lub gminnego, ani nie był czynnym w służbie wymiaru sprawiedliwości, ani też nie był profesorem prawa na żadnej z wszechnic państwowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) jeżeli wnioskodawca skutkiem wyroku sądu karnego utracił na pewien przeciąg czasu zdolność do piastowania urzędów publicznych;
- 3) jeżeli przeciw wnioskodawcy, który przedtem był adwokatem, w ciągu ostatnich dwóch lat orzeczono w postępowaniu dyscyplinarnym naganą lub grzywnę powyżej pięciuset marek;
- 4) jeżeli przeciw wnioskodawcy, który przedtem piastował urząd sędziego, orzeczono w postępowaniu dyscyplinarnym karę conajmniej nagany”.

6. § 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli przeciw wnioskodawcy, uprawnionemu w myśl § 4, wniesiono skargę publiczną o przestępstwo, które może pociągnąć za sobą utratę zdolności do piastowania urzędów publicznych, lub jeżeli przeciw wnioskodawcy, który piastował poprzednio urząd sędziego, toczą się dochodzenia dyscyplinarne, należy załatwienie wniosku o dopuszczenie wstrzymać aż do ukończenia dochodzeń sądowych względnie dyscyplinarnych”.

7. § 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dopuszczenie do wykonywania zawodu adwokackiego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego obejmuje w sobie uprawnienie do wykonywania tego zawodu przy wszystkich sądach tamtejszych, a w sprawach, pochodzących z górnośląskiej części Województwa Śląskiego, także przed Sądem Najwyższym.

Uprawnienia powyższe przysługują także adwokatom, dopuszczonym do wykonywania zawodu adwokackiego na innych ziemiach byłego zaboru pruskiego”.

8. §§ 9 do 13 uchyla się.

9. § 14 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dopuszczenia można odmówić, jeżeli w miejscu, w którym wnioskodawca zamieszkać zamierza, urzęduje sędzia, spokrewniony lub spowinowacony z nim w linii prostej, albo spokrewniony lub spowinowacony z nim w linii pobocznej do drugiego stop-

nia, choćby małżeństwo, będące przyczyną spowinowacenia, już nie istniało”.

10. § 15 uchyla się.

11. § 17 otrzymuje brzmienie następujące:

„Adwokat, dopuszczony do wykonywania zawodu adwokackiego, składa na publicznym posiedzeniu sądu powiatowego, w którego siedzibie obrał sobie miejsce zamieszkania, przysięgę wedle roty następującej:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, że obowiązki zawodu adwokackiego sumiennie i zgodnie z przepisami prawa spełniać będę; przeciw dobrym obyczajom, porządkowi publicznemu i bezpieczeństwu Rzeczypospolitej Polskiej nie działać, a honoru i godności stanu adwokackiego zawsze strzec będę. Tak mi Panie Boże dopomóż!”

12. § 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„Adwokat musi mieć miejsce zamieszkania w siedzibie sądu; prezes sądu apelacyjnego może wyjątkowo zezwolić adwokatowi na zamieszkanie w miejscowości znajdującej się w pobliżu siedziby sądu, w którym to razie przyjmuje się, że adwokat ma miejsce zamieszkania w siedzibie sądu (§ 39). Miejsce zamieszkania winno być identyczne z miejscem, wymienionem we wniosku w myśl ustępu trzeciego § 3.

Adwokat może obrane przezeń miejsce zamieszkania zmienić po zawiadomieniu Izby Adwokackiej o odnośnym swym zamiarze na 3 miesiące naprzód”.

13. § 19 uchyla się.

14. W § 20 wprowadza się zmiany następujące:

a) Ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie następujące:

„Przy sądzie apelacyjnym prowadzi się listę adwokatów, mających miejsce zamieszkania w jego okręgu; w liście tej należy wymienić ich miejsce zamieszkania. Odpis listy i wszelkie zaszele w niej zmiany podaje sąd apelacyjny do wiadomości Ministerstwa Sprawiedliwości i wszystkim sądom swego okręgu”.

b) Ustęp czwarty otrzymuje brzmienie następujące:

„Wpisy ogłosi sąd apelacyjny na koszt adwokata w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości, w Monitorze Polskim i w dzienniku, przeznaczonym w Województwie Śląskiem do urzędowych obwieszczeń”.

15. W § 21 wprowadza się zmiany następujące:

a) L: 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„2. jeżeli adwokat swoje miejsce zamieszkania porzuca z pominięciem przepisu § 18”;

b) Ustęp ostatni uchyla się.

16. § 22 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dopuszczenie do wykonywania zawodu adwokackiego można odwołać:

1) jeżeli adwokat skutkiem sądowego zarządzenia jest ograniczony w rozporządzaniu swoim majątkiem;

2) jeżeli przez przeniesienie się adwokata wytworzył się stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, przewidziany w § 14”.

17. Ustęp drugi § 24 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykreślenie ogłosi sąd apelacyjny w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości, w Monitorze Polskim i w dzienniku, przeznaczonym w Województwie Śląskiem do urzędowych obwieszczeń”.

18. Ustęp drugi § 25 otrzymuje brzmienie następujące:

„O ile zastępcą adwokata nie ma być adwokat, zamieszkały w tej samej miejscowości, ustanowienie zastępcy może zarządzić tylko prezes sądu apelacyjnego”.

19. § 26 otrzymuje brzmienie następujące:

„Na podstawie dopuszczenia do wykonywania zawodu adwokackiego adwokat jest uprawniony do prowadzenia obron, do występowania jako doradca i zastępowania stron w sprawach, do których stosują się ustawy o postępowaniu karnem, o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych i postępowaniu upadłościowem.

20. § 27 uchyla się.

21. § 29 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli adwokat chce się wydaleć ze swego miejsca zamieszkania na dłużej niż na tydzień, musi się postarać o zastępstwo i zawiadomić o tem sąd powiatowy, w którego siedzibie ma swoje miejsce zamieszkania, oraz wymienić zastępcę”.

22. Ustęp pierwszy § 36 otrzymuje brzmienie następujące:

„Adwokata, mającego być przydanym stronie, wybierze sędzia, przed którym się sprawa toczy, z pośród adwokatów, zamieszkałych w siedzibie tegoż sądu, — jeżeli zaś takich adwokatów niema, a zachodzi konieczność przydania stronie adwokata — z pośród adwokatów, zamieszkałych w okręgu sądu okręgowego”.

23. § 39 otrzymuje brzmienie następujące:

„Pod względem obowiązku adwokata do prowadzenia obrony w sprawach karnych są miarodajne przepisy ustawy o postępowaniu karnem.

W przypadkach, w których w myśl § 144 ustawy o postępowaniu karnem przewodniczący sądu okręgowego lub sędzia powiatowy ma wyznaczyć obrońcę, adwokaci, zamieszkali w okręgu sądu, stoją na równi z adwokatami, zamieszkałymi w siedzibie sądu. Nie mają oni prawa żądać wyjezdnego ani dniowego za podróż do siedziby sądu”.

24. § 41 otrzymuje brzmienie następujące:

„Adwokaci, zamieszkali w górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego, tworzą Izbę Adwokacką. Siedzibą Izby jest miejscowość, w której sąd apelacyjny ma swoją siedzibę”.

25. § 41a uchyla się.

26. Ustęp pierwszy § 42 otrzymuje brzmienie następujące:

„Izba posiada Wydział, składający się z pięciu członków, jeżeli jednak Izba liczy mniej niż pięćdziesięciu adwokatów, Wydział Izby składa się z pięciu członków”.

27. Zdanie pierwsze ustępu pierwszego § 44 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wybór członków Wydziału następuje na dwa lata z tem ograniczeniem, że corocznie ustępuje połowa członków, a w razie nierównej liczby za pierwszym razem ich większość”.

28. § 47 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wynik wyborów należy oznajmić Ministerstwu Sprawiedliwości i prezesowi sądu apelacyjnego, który na koszt Izby adwokackiej ogłosi go w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości, w Monitorze Polskim i w dzienniku, przeznaczonym w Województwie Śląskiem do urzędowych obwieszczeń”.

29. Ustęp pierwszy § 52 otrzymuje brzmienie następujące:

„Walne Zgromadzenie Izby odbywa się corocznie najpóźniej w marcu. Przewodniczący Izby zwołuje zgromadzenie Izby i Wydziału oraz przewodniczy na nich”.

30. Zdanie pierwsze ustępu drugiego § 58 otrzymuje brzmienie następujące:

„Celem zniewolenia członków do poddania się wydanym zarządzeniom można nakładać grzywny do wysokości łącznej sumy trzech tysięcy marek”.

31. Po § 61 dodaje się jako § 61 a następujące postanowienie:

„Językiem urzędowym Izby Adwokackiej jest język polski”.

32. § 63 otrzymuje brzmienie następujące:

„Karami dyscyplinarnymi są:

1) przestroga; 2) nagana; 3) grzywna do trzydziestu tysięcy marek; 4) wykluczenie ze stanu adwokackiego.

Naganę można połączyć z grzywną”.

33. § 66 otrzymuje brzmienie następujące:

„O ile z podanych niżej przepisów nic innego nie wynika, stosują się w postępowaniu dyscyplinarnem odpowiednio przepisy ustawy o postępowaniu karnem w sprawach, podlegających właściwości sądów okręgowych, oraz przepisy §§ 156 № II. 177, 188, 189, 191 — 200 ustawy o ustroju sądownictwa, zaś przepisy §§ 187 i 190 teje ustawy przy odpowiedniem zastosowaniu obowiązujących w górnośląskiej części Województwa Śląskiego postanowień w przedmiocie języka urzędowego w sądownictwie i notariacie”.

34. § 67 otrzymuje brzmienie następujące:

„W postępowaniu dyscyplinarnem Wydział orzeka jako sąd dyscyplinarny w gronie trzech członków. Sąd dyscyplinarny składa się z przewodniczącego Izby, jego zastępcy i jednego członka Wydziału, wybranego przez Wydział, który oznacza także kolejność powoływania reszty członków Wydziału na zastępców członków sądu dyscyplinarnego”.

35. Ustęp pierwszy § 70 otrzymuje brzmienie następujące:

„Sąd dyscyplinarny może postanowić rozpisać nie rozprawy głównej bez poprzedniego śledztwa wstępnego”.

36. § 78 i 80 uchyla się.

37. § 84 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przy rozprawie głównej po odczytaniu aktu oskarżenia jeden z członków sądu dyscyplinarnego w charakterze sprawozdawcy przedstawi w nieobecności świadków wyniki dotychczasowego postępowania, o ile one odnoszą się do okoliczności, objętych aktem oskarżenia”.

38. § 90 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przeciw wyrokowi sądu dyscyplinarnego przysługuje odwołanie do Senatu Dyscyplinarnego dla adwokatów przy Sądzie Najwyższym.

Czasokres do odwołania wynosi jeden miesiąc jest to czasokres konieczny i zaczyna się z dniem doręczenia wyroku dyscyplinarnego.

Odwołanie zakłada się, wnosząc pismo odwoławcze do sądu dyscyplinarnego, którego wyrok jest przedmiotem odwołania.

W skład Senatu Dyscyplinarnego dla adwokatów wchodzi oprócz przewodniczącego i jego zastępcy oraz dwóch członków i dwóch ich zastępców, wybieranych corocznie przez Ogólne Zgromadzenie Sędziów Sądu Najwyższego z pośród sędziów tegoż sądu, wybrani przez Izbę Adwokacką górnośląskiej części Województwa Śląskiego corocznie na Walnym Zgromadzeniu trzech jej członkowie i trzech zastępcy.

Senat Dyscyplinarny dla adwokatów orzeka w gronie, składającym się z przewodniczącego lub jego zastępcy, z dwóch sędziów Sądu Najwyższego i dwóch członków Izby Adwokackiej górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Orzeczenia Senatu Dyscyplinarnego zapadają większością głosów”.

39. § 96 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykluczenie ze stanu adwokackiego następuje z chwilą prawomocności wyroku. Sekretarz Wydziału doniesie o tem — z dołączeniem wierzytelnego odpisu sentencji wyroku, zaopatrzonego w poświadczenie wykonalności — sądowi powiatowemu, w którego siedzibie adwokat miał swe miejsce zamieszkania, prezesowi sądu apelacyjnego oraz Ministerstwu Sprawiedliwości”.

40. §§ 98 do 102 uchyla się.

Art. 2. Adwokaci, w górnośląskiej części Województwa Śląskiego w dniu jej objęcia przez Rzeczpospolitą Polską osiadli i wykonujący tamże swój zawód najpóźniej od dnia 1 stycznia 1922 r., mogą do dnia 31 grudnia 1922 r. sprawować nadal czynności adwokackie w granicach, zakreślonych obowiązującymi przepisami, — choćby nawet nie byli obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Adwokaci, którzy — po dopuszczeniu ich do adwokatury na zasadzie przepisów ordynacji adwokackiej w brzmieniu art. 1 niniejszego rozporządzenia — wykonają prawo opcji na rzecz Państwa Niemieckiego, mogą jeszcze przez jeden rok od dnia opcji sprawować czynności adwokackie, przyczem powinni jednak ograniczyć je jednak tylko do zlikwidowania swej praktyki.

Art. 4. W czasie do dnia 1 sierpnia 1923 r. prawnicy, którzy po dniu 10 stycznia 1920 r. złożyli egzamin sędziowski przed komisją egzaminacyjną przy Ministerstwie b. dzielnicy pruskiej lub przed komisją egzaminacyjną przy Ministerstwie Sprawiedliwości wedle przepisów, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej, albo którzy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia złożyli egzamin asesorski wedle przepisów niemieckich lub pruskich (§ 5 ustawy o ustroju sądownictwa w brzmieniu rozporządzenia, zaprowadzającego zmiany w ustroju sądownictwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego) nabywają prawo do dopuszczenia ich do wykonywania zawodu adwokackiego dopiero wtedy, gdy conajmniej przez jeden rok byli w górnośląskiej części Województwa Śląskiego czynni jako asesorszy lub sędziowie.

Art. 5. W czasie do dnia 31 grudnia 1925 r. Minister Sprawiedliwości może odmówić wnioskowi o dopuszczenie do wykonywania zawodu adwokackiego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego osobom, które w czasie od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 1925 r. będą lub przestaną być sędziami lub urzędnikami zarządu lub wymiaru sprawiedliwości.

Przepis powyższy nie stosuje się do osób, przytoczonych w ustępie drugim § 4 ordynacji adwokackiej w brzmieniu art. 1 niniejszego rozporządzenia, ani też do osób, przytoczonych w art. 4 tegoż rozporządzenia, o ile one tylko dla dopełnienia przewidzianego w tychże przepisach wymogu były mianowane sędziami względnie asesorami w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 6. W ciągu pierwszych trzech miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prezes sądu apelacyjnego zwoła zgromadzenie nowej Izby Adwokackiej celem dokonania wyboru Wydziału oraz wyboru do Senatu Dyscyplinarnego dla adwokatów jego członków i ich zastępców. Następne wybory odbędą się w marcu 1923 r.

W zgromadzeniu, zwołanem w myśl przepisu zdania pierwszego poprzedniego ustępu, wezmą udział adwokaci, zamieszkali w górnośląskiej części Województwa Śląskiego i będący obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej.

Aż do czasu zwołania zgromadzenia, wspomnianego w ustępie poprzednim, czynności nowej Izby Adwokackiej spełniać, a w szczególności także opinie o wnioskach o dopuszczenie do wykonywania zawodu adwokackiego wydawać będzie Komisarz Rządowy dla Izby Adwokackiej w Katowicach. Komisarza Rządowego oraz jego zastępcę mianuje Minister Sprawiedliwości z pośród osób, odpowiadających wymogom § 1 ordynacji adwokackiej w brzmieniu art. 1 niniejszego rozporządzenia.

Na zgromadzeniu, zwołanem w myśl przepisu zdania pierwszego ustępu pierwszego, przewodniczyć prezes sądu apelacyjnego lub wyznaczony przezeń członek tego sądu.

Art. 7. Wydział Izby Adwokackiej posługiwać się będzie pieczęcią № 3 dla władz i urzędów państwowych, przepisaną w art. 1 L: 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 69, poz. 416).

Pieczęć nosić będzie na wstędze dokoła orla napis:

„Wydział Izby Adwokackiej w Katowicach”.

Art. 8. W czasie do dnia 31 grudnia 1925 r. Minister Sprawiedliwości ma prawo żądać od adwokatów górnośląskiej części Województwa Śląskiego sprawowania urzędów sędziów komisoryjnych lub podprokuratorów komisoryjnych przy sądach okręgowych (Art. 3 A. rozporządzenia, zaprowadzającego zmiany w ustroju sądownictwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego).

Art. 9. Adwokaci, nie władający językiem polskim, mogą na zgromadzeniach Izby Adwokackiej i jej Wydziału oraz w ~~piętnach~~ skierowanych do

tychże, posługiwać się do dnia 15 lipca 1926 r. językiem niemieckim.

Art. 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:
w z. Z. Rymowicz
